PERSPECTIVELE LICITAȚIEI ELECTRONICE ȘI PARTICULARITĂȚILE CONTESTĂRII

THE PERSPECTIVES OF THE ELECTRONIC AUCTION AND THE PARTICULARITIES OF THE CONTEST

Igor COBAN, dr., conf. univ.,
Universitatea de Stat din Moldova,
Radu COTOROBAI, doctorand,
Universitatea de Stat din Moldova

Abstract: Forced execution is one of the fundamental institutions of civil procedure and an important component of justice in a state ruled by the rule of law. In the absence of coherent, clear, flexible and rapid enforcement procedures that guarantee the effective execution of the enforceable title, the party would be unable to enjoy the process, thus giving the creditor only theoretical and illusory rights. Thus, one of the possibilities to achieve these desires is to create the technical and normative conditions for the sale of the seized goods during the forced execution at the electronic auctions organized in the Internal network in live regime. Topic we have addressed in this paper. In order to illustrate the most important advantages of the electronic auction over the classical auction and to analyze the most relevant examples of good practices in this regard.

Cuvinte-cheie: *executare silită, titlul executoriu, document executoriu, bunuri sechestrate, licitație, licitație electronică etc.*

I. Preliminarii

Cunoaștem cu toții că, executarea silită reprezintă una din instituțiile fundamentale ale dreptului procesual civil și o componentă importantă a justiției într-un stat de drept. Încrederea publicului în actul de justiție depinde într-o măsură importantă și **de eficacitatea mecanismelor de executare silită** [1, pag. 22], fiind absolut necesar ca o hotărâre judecătorească obținută în urma unui demers judiciar, de multe ori, de durată și costisitor, să aibă o finalitate practică concretă, astfel încât justițiabilul să conștientizeze beneficiile rezultate din obținerea unui rezultat pozitiv în cadrul procesului [2, pag. 21].

În caz contrar, în lipsa unor mijloace procedurale coerente, **clare**, **suple** și **rapide** care să garanteze ducerea la îndeplinire efectivă a titlului executoriu, partea ar fi în imposibilitate de a se bucura de câștigarea procesului, titlul executoriu conferind, astfel, creditorului doar un drept teoretic și iluzoriu [3, pag. 230].

În vederea atingerii acestor deziderate, și nu numai, potrivit proiectului hotărârii privind adoptarea conceptului tehnic al sistemului informațional automatizat ”Registrul procedurilor de executare” [4], , Guvernul Republicii Moldova își propune crearea Sistemului informațional automatizat „Registrul procedurilor de

executare", în continuare SIA „RPE", care va permite constituirea unei baze de date care va servi drept sursă unică și ușor accesibilă pentru evidența dosarului electronic al procedurii de executare.

Astfel, încât, prin intermediul SIA „RPE" se intenționează realizarea următoarelor scopuri:

1) acces la informația cu caracter public ce vizează activitatea sistemului de executare a hotărîrilor judecătorești din Republica Moldova; 2) asigurarea accesului on-line la dosarul electronic al procedurii de executare; 3) verificarea on-line privind existența faptului demarării procedurii de executare în privința unui bun; **6) căutarea rapidă a informației aferente debitorilor sau bunurile supuse sechestrului;7) automatizarea proceselor de gestiune și trasabilitate a procedurilor de executare;** 8) consolidarea unei arhive digitale a dosarelor de executare; 9) reducerea numărului sesizărilor cetățenilor Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, privind neexecutarea hotărârilor judecătorești.

II. Conținut propriu-zis

Prin urmare, având în vedere intențiile autorităților de optimizare a activității executorilor judecătorești, precum și de urmărire a unui impact benefic atît pentru cetățeni, agenți economici, autorități publice cît și pentru executori judecătorești prin implementarea SIA „RPE" sau cu alte cuvinte prin digitalizarea procedurii de executare silită. Considerăm că în această ordine de idei, merită o atenție deosebită una dintre instituțiile centrale a executării silite, și anume **vânzarea bunurilor sechestrate în cadrul executării silite** [5, pag. 187] - **prin organizarea licitațiilor electronice în rețeaua Internet prin crearea unei platforme speciale unice, în acest sens, sau a unei extensii la platforma e-Executare.**

Până a trece la evidențierea avantajelor licitațiilor electronice, pentru o înțelegere mai bună a acestora, vom trece în revistă mai întâi modalitatea de vânzare la licitație a bunurilor sechestrate în cadrul executării silite în lumina reglementărilor actuale.

***A)Procedura de vânzare a bunurilor sechestrate la licitație în lumina prevederilor actuale a Codului de executare a Republicii Moldova*:**

Așadar, potrivit art. 126, alin. (1) a Codului de executare silită al Republicii Moldova (în continuare – CE) [6], dacă actele de aplicare a sechestrului asupra bunurilor nu au fost contestate în termenul prevăzut la art.118, alin. (5) CE (adică în decurs de 7 zile de la data întocmirii sau comunicării lor), executorul judecătoresc este obligat să inițieze, în cel mult 10 zile, procedura de vânzare a bunurilor sechestrate la licitație cu strigare, sau în alt mod prevăzut de prezentul cod. În cazul în care actele de aplicare a sechestrului asupra bunurilor au fost contestate, vânzarea bunurilor la care se referă contestarea se suspendă până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Potrivit art. 128, alin. (1) CE, data și locul desfășurării licitației de vânzare a bunurilor sechestrate se fixează de către executorul judecătoresc, ținându-se cont de necesitatea asigurării integrității bunurilor și de cheltuielile legate de păstrarea lor. Licitația se organizează la sediul biroului executorului judecătoresc sau într-un alt loc stabilit de acesta. Aceasta poate fi amânată de către executorul judecătoresc la cererea creditorului sau la cererea debitorului, acceptată de creditor. Cheltuielile de organizare a vânzării bunurilor sunt opozabile solicitantului amânării.

Anunțul despre desfășurarea licitației se publică într-un ziar de nivel raional ori național sau în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și se afișează la sediul biroului executorului judecătoresc. La solicitarea creditorului, pot fi aplicate suplimentar și alte modalități de anunțare a licitației (art. 129, alin. (1) CE).

Anunțul despre desfășurarea licitației va cuprinde: a) data, ora și locul desfășurării licitației; b) specificarea bunurilor, principalele lor caracteristici tehnico-economice, locul aflării; c) informații despre proprietarul bunurilor; d) informații despre terenul pe care sunt amplasate bunurile imobile și condițiile de utilizare a terenului de către proprietar; e) prețul inițial de vânzare a bunurilor; f) specificarea formei de plată; g) modul în care se ia cunoștință în prealabil de bunurile scoase la licitație; h) termenul-limită de depunere a cererii și a acontului de 5% din prețul inițial al bunurilor scoase la licitație, contul bancar la care urmează să fie vărsat; i) termenul-limită de înregistrare a prezenței și de primire a biletului de participare la licitație; j) cuantumul taxei de participare; k) datele de contact ale executorului judecătoresc.

Licitația va avea loc la cel puțin 15 zile de la data anunțării organizării ei. Persoana la care se află bunurile în păstrare este obligată să asigure accesul la ele. În caz de amânare a licitației, executorul judecătoresc va face un alt anunț în conformitate cu art. 129, alin.(1) și (2) CE.

Potrivit art. 130 CE, la licitație se admit persoanele care au depus la timp cerere de participare și au prezentat documentele necesare. Doritorii de a participa la licitație prezintă următoarele documente: a) cerere de participare la licitație, în care indică prețul propus pentru bunul scos la licitație; b) copie de pe documentul de plată care confirmă depunerea acontului în mărimea stabilită la art.129 CE și a taxei de participare pe contul bancar indicat în anunțul despre organizarea licitației; c) procură, după caz, pentru dreptul de a participa la licitație.

Primirea cererilor și a documentelor se încheie cu o zi înainte de data licitației. Datele despre persoanele care au depus cerere de participare la licitație și numărul cererilor sunt confidențiale. Executorul judecătoresc înregistrează persoana care a depus cerere în calitate de participant la licitație. În cazul în care persoana nu a respectat cerințele referitoare la întocmirea și la prezentarea documentelor sau nu are dreptul de a participa la licitație, executorul judecătoresc refuză să o

înregistreze. Persoana care a depus cerere de participare la licitație este în drept să o retragă, adresând un demers scris înainte de începutul licitației.

De asemenea, este de menționat că, Codul de executare prevede anumite limitări, în ceea ce privește cercul persoanelor care pot participa la licitație, astfel, potrivit art. 131 CE, sub sancțiunea nulității absolute, nu pot participa la licitație: 1) deputații; 2) judecătorii; 3) avocații; 4) notarii; 5) procurorii; 6) executorii judecătorești; și 7) polițiștii și ofițerii de urmărire penală.

Potrivit art. 132, alin. (1) CE, prețul inițial al bunurilor scoase la licitație este cu 20% mai mic decât cel stabilit la evaluarea lor, indicat în procesul-verbal de sechestrare a bunurilor sau, după caz, în raportul de evaluare a acestora. La cererea creditorului, executorul judecătoresc poate accepta ca prețul inițial să fie cel indicat în procesul-verbal de sechestru sau, după caz, în raportul de evaluare a bunului.

Bunurile proprietate pe cote-părți vândute în condițiile art. 561, alin. (3) lit. b) din Codul civil vor fi expuse la vânzare la prețul stabilit la evaluarea lor dacă coproprietarii/administratorul asigură accesul cumpărătorilor și al executorului judecătoresc la ele. În cazul în care coproprietarii/administratorul nu asigură accesul cumpărătorilor și al executorului judecătoresc la bunuri, acestea vor fi vândute în condițiile art. 132, alin. (1) CE. Dacă în cererile de participare la licitație este propus un preț al bunurilor scoase la licitație care îl depășește pe cel inițial, acesta din urmă va fi cel mai mare preț propus în cererile menționate.

Licitația este desfășurată de executorul judecătoresc în a cărui procedură se află documentul executoriu. În ziua licitației, la înmânarea biletelor de participare, executorul judecătoresc înregistrează participanții prezenți. Înregistrarea se încheie cu 10 minute înainte de începutul procedurii de licitare. Participanții care au întârziat la înregistrare nu sunt admiși la licitație. Executorul judecătoresc (licitatorul) anunță începutul licitației și dă citire părții întâi a procesului-verbal. Executorul judecătoresc oferă bunul (lotul) la prețul inițial. Persoana care acceptă prețul ridică biletul de participare.

Executorul judecătoresc oferă bunul spre vânzare de cel puțin 3 ori la rând, la intervale de timp care să permită opțiuni și suprasolicitări. După ce unul dintre participanți ridică biletul, ceilalți pot pretinde la bun (lot), propunând un preț mai mare cu unul sau cu mai mulți pași de ridicare. Dacă nimeni nu oferă un preț mai mare decât cel acceptat, strigat de 3 ori, executorul judecătoresc fixează, prin lovitură de ciocan, vânzarea bunului. Participantul la licitație care a câștigat bunul (lotul) este obligat să semneze procesul-verbal. Dacă participantul care a câștigat bunul (lotul) refuză să semneze procesul-verbal, se consideră că licitația nu a avut loc. În acest caz, licitarea reîncepe de la prețul oferit de participantul anterior.

Acontul nu se restituie participantului care: a) a refuzat să semneze procesul-verbal de licitație;

b) nu s-a prezentat la licitație; sau c) nu a achitat în termen costul lotului cumpărat. Acontul nerestituit rămas la contul executorului judecătoresc se utilizează pentru necesitățile biroului acestuia. În cazul în care la licitație sunt scoase mai multe loturi separate, iar participantul care a depus acontul nu a câștigat lotul pentru care a depus cerere și acont, el poate fi admis la licitarea următoarelor loturi dacă acontul depus nu este mai mic de 5% din prețul următorului lot.

Potrivit art. 135 CE, procesul-verbal al licitației este compus din două părți. Partea întâi cuprinde: a) data, ora și locul desfășurării licitației; b) denumirea biroului executorului judecătoresc și numele licitatorului; c) documentul executoriu pentru a cărui executare se vând bunurile; d) numele, prenumele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul debitorului; e) caracteristica obiectului scos la licitație; f) prețul de la care începe licitarea și pasul de ridicare; g) numele, prenumele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul participanților la licitație; și h) sumele oferite de fiecare participant.

Partea a doua cuprinde: a) propunerile de ridicare a prețului de către fiecare participant în ordine succesivă; b) prețul la care a fost vândut lotul; c) numele și prenumele participantului care a câștigat lotul; d) termenul de achitare a costului lotului de către adjudecător; și e) semnătura executorului judecătoresc și a participantului care a câștigat lotul, a creditorului și/sau a debitorului, dacă ultimii sunt prezenți.

Copia de pe procesul-verbal al licitației se înmânează adjudecătorului după achitarea costului lotului câștigat, iar în cazurile stabilite, după confirmarea procesului-verbal de către instanța de judecată. Copia de pe procesul-verbal al licitației, după confirmarea de către instanța de judecată a legalității desfășurării licitației conform art.136 din prezentul cod, servește temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate pe numele adjudecătorului.

În cazul în care dreptul de proprietate asupra bunului adjudecat la licitație trebuie să fie supus înregistrării de stat, executorul judecătoresc, după ce întocmește procesul-verbal al licitației, transmite instanței de judecată în a cărei circumscripție se află sediul biroului său copia de pe procedura de executare pentru confirmarea procesului-verbal al licitației (art. 136, alin. (1) CE).

În termen de 5 zile de la primirea copiei de pe procedura de executare, judecătorul constată legalitatea desfășurării licitației, pronunțând în acest sens o încheiere motivată. Prin aceeași încheiere judecătorul dispune anularea măsurilor de asigurare a acțiunii aplicate asupra bunului vândut la licitație, dacă acestea există.

În cazul în care constată neregularități în procedura de desfășurare a licitației care nu pot fi înlăturate de îndată, judecătorul pronunță o încheiere motivată în care indică măsurile pe care executorul judecătoresc urmează să le întreprindă. Încheierea judecătorului poate fi contestată cu recurs. În cazul în care judecă-

torul nu confirmă procesul-verbal al licitației, executorul judecătoresc dispune desfășurarea unei licitații repetate. În acest caz, acontul depus pentru licitația anterioară se menține pentru licitația repetată. Stingerea datoriei după vânzarea bunului la licitație nu poate servi temei de neconfirmare sau de anulare a licitației.

Potrivit art. 137 CE, adjudecătorul este obligat să depună integral la contul executorului judecătoresc costul bunurilor cumpărate, în termen de 10 zile după încheierea licitației. Acontul depus se include în suma de cumpărare a lotului. Bunul cumpărat la licitație se transmite după ce a fost achitat integral costul lui, iar procesul-verbal al licitației a fost confirmat printr-o încheiere judecătorească definitivă în condițiile legii. Transmiterea bunului se certifică printr-un proces-verbal (art. 138 CE).

În conformitate cu art. 139 CE, se declară că licitația nu a avut loc în cazul în care: a) nu s-au înregistrat cel puțin 2 participanți; b) la licitație s-a prezentat numai un participant sau nu s-a prezentat nici unul; c) nici un participant la licitație nu a propus cel puțin un preț egal cu prețul inițial al bunurilor scoase la licitație; d) adjudecătorul nu a achitat integral, în termen, costul lotului cumpărat; e) judecătorul a pronunțat o încheiere, rămasă irevocabilă, privind neconfirmarea procesului-verbal al licitației.

Dacă s-a declarat că licitația nu a avut loc, executorul judecătoresc consemnează acest fapt într-un proces-verbal.

În cazul în care s-a declarat că licitația nu a avut loc din motivele indicate la 139, alin. (1) lit. a)–c) CE, creditorul este în drept să preia bunurile la prețul stabilit la licitație. Creditorul gajist are dreptul preferențial de a primi bunul gajat. Creditorul care a solicitat primirea bunului în contul achitării datoriei este obligat să restituie suma ce depășește valoarea creanțelor sale.

Potrivit art. 140 CE, dacă, în decurs de 5 zile de la data desfășurării licitației, creditorul nu solicită preluarea bunurilor, se organizează licitație repetată în condițiile Codului de executare. Pentru vânzarea unui bun vor fi organizate cel mult 3 licitații. În cazul în care se declară că licitația nu a avut loc din motivul indicat la art. 139 alin. (1) lit. e) CE, numărul licitațiilor nu este limitat.

În cazurile prevăzute la art.139 alin.(1) lit.a)-c) CE, executorul judecătoresc reduce prețul bunului. Reducerea nu poate fi mai mare de 20% din prețul la care a fost expus bunul la licitația precedentă și de 10% în cazul bunurilor imobile. Prețul inițial al bunului expus spre vânzare la a treia licitație nu poate fi mai mic de 50% din prețul stabilit la evaluarea acestuia. În celelalte cazuri nu se permite reducerea prețului.

Dacă se declară că licitația repetată nu a avut loc, creditorul este în drept să preia bunurile în contul achitării creanței, la prețul inițial stabilit la ultima licitație. Dacă la bunurile nevândute la licitația repetată pretind mai mulți creditori, acestea se vor transmite în ordinea de satisfacere a creanțelor, stabilită

de Codul de executare. Dacă nu există creanțe care trebuie satisfăcute în primul rând, de dreptul preferențial dispune creditorul la al cărui demers au fost sechestrate bunurile, apoi creditorul care a avansat cheltuielile de executare pentru urmărirea acestui bun. În cazul în care creditorii se află în situații egale, problema se rezolvă prin tragere la sorți.

Potrivit art. 142 CE, creditorul, debitorul și/sau persoanele care au participat la licitație pot contesta procesul-verbal de desfășurare a licitației în termen de 15 zile de la data desfășurării. În cazul transmiterii dreptului de proprietate asupra bunurilor care urmează a fi supuse înregistrării de stat, va fi contestată încheierea judecătorului privind confirmarea licitației.

În termen de 2 luni de la data cînd trebuiau să afle despre desfășurarea licitației, terții care nu au participat la licitație pot cere anularea rezultatelor ei. Persoanele respective nu vor putea fi repuse în termenul de contestare dacă, din data desfășurării licitației, a trecut mai mult de un an. În cazul contestării rezultatelor licitației de către părțile în procedura de executare, sumele obținute în urma desfășurării licitației se mențin în contul curent special al executorului judecătoresc până la devenirea irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care s-a examinat contestarea.

În conformitate cu art. 1421 CE, în scopul celerității procedurii, executorul judecătoresc este în drept să vândă drepturile litigioase ale debitorului prin licitație cu strigare, organizată în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod. Prețul inițial nu va fi mai mic de 50% din valoarea lor de bilanț/nominală, iar la licitația repetată prețul poate fi redus până la 30% din valoarea de bilanț/nominală. Creditorii vor beneficia de dreptul de a prelua drepturile litigioase în contul stingerii datoriilor, conform prevederilor art. 140 alin. (3) CE.

Totodată, potrivit art. 143 CE, bunurile mobile pot fi vândute prin organizații comerciale în baza unui contract de comision. În termen de 3 zile lucrătoare de la vânzarea bunurilor, sumele obținute de organizațiile comerciale din vânzarea bunurilor se transferă la contul curent special al executorului judecătoresc în a cărui procedură se află executarea. Reevaluarea bunurilor transmise spre vânzare se admite, în condițiile legii, cu participarea executorului judecătoresc. Data, ora și locul reevaluării se comunică debitorului și creditorului. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea chestiunii. Dacă debitorul și creditorul nu au fost prezenți la reevaluare, executorul judecătoresc le comunică reevaluarea operată.

Cuantumul comisionului se stabilește de comunul acord al executorului judecătoresc și al comisionarului și se achită din sumele încasate din vânzarea bunurilor.

***B) Aspecte comparative a celor mai bune practici privind procedura de vânzare a bunurilor sechestrate prin intermediul licitațiilor electronice*:**

Conceptul de vânzare a bunurilor sechestrate pe cale electronică prin intermediul unor platforme special create în acest sens, este pe larg practicat de multe

state europene, cum ar fi Franța, Italia, Spania, Portugalia, Suedia, Estonia [7] și chiar, Ucraina.

Suedia:

Astfel, de exemplu, în cazul Suediei, din 2014, Agenția suedeză de executare silită – Kronofogdemyndigheten, poate să organizeze licitații electronice (online). Această posibilitate este limitată la bunurile mobile. Dreptul de a recurge la licitații online este prevăzut în capitolul 9 din Regulamentul privind executarea silită, în care se enumeră modalitățile de licitare. Într-un raport prezentat guvernului în noiembrie 2016, s-a propus extinderea licitațiilor electronice și la bunuri imobile. De menționat este că și persoanele din străinătate pot participa la o licitație online [8], .

Toate licitațiile online sunt anunțate pe site-ul oficial al agenției Kronofogdemyndigheten [9]. Persoanele care doresc să participe la licitațiile online trebuie să se înregistreze pe site. Licitațiile sunt publice și pot fi urmărite și fără înregistrare prealabilă. La înregistrare trebuie furnizate, printre altele, numărul personal de identificare, o adresă de e-mail, adresa poștală, numărul de telefon și un pseudonim care va fi utilizat în momentul publicării licitațiilor. Ofertantul nu este obligat să se identifice. Dacă un ofertant nu are un număr personal de identificare în Suedia sau nu dorește ori nu poate, din alte motive, să se înscrie online, aceasta se poate înregistra manual la agenție.

Licitațiile se desfășoară până la o anumită dată/oră. În cazul în care se face o ofertă la mai puțin de două minute înainte de expirarea termenului, acesta se prelungește cu două minute.

Vânzarea silită este organizată astfel încât se ține seama de oferta cu cel mai mare preț. În cazul în care există mai mulți ofertanți, bunul este vândut celui care oferă în final prețul cel mai mare. În cazul în care, dimpotrivă, autoritatea recurge la o vânzare voluntară cu depunere de oferte, aceasta constată cine a depus oferta cea mai mare la deschiderea ofertelor.

Estonia

Spre deosebire de Suedia, în Estonia de exemplu, sunt vândute prin licitații electronice atât bunurile mobile, cât și bunurile imobile. Licitațiile online pot fi urmărite și sunt accesibile pe portalul dedicat acestora, gestionat de Camera executorilor judecătorești și a administratorilor judiciari [10].

Anunțul de vânzare este publicat cu cel puțin zece zile înainte în *Ametlikud Teadaanded* (Monitorul Oficial) și pe internet. Executorul judecătoresc poate să publice anunțul de vânzare și într-un ziar de circulație în zona unde va avea loc vânzarea judiciară. La solicitarea creditorului sau a debitorului, executorul judecătoresc publică anunțul și în alte ziare, pe cheltuiala celui care a cerut acest lucru. O persoană care dorește să participe la o licitație trebuie să se înregistreze, respectând modalitățile și termenul indicat în anunțul de vânzare și să plătească eventual

o garanție dacă acest lucru este specificat ca o condiție de participare și persoana în cauză nu se încadrează în excepțiile prevăzute de legislația în vigoare.

Licitațiile sunt deschise participanților înregistrați, care au capacitate juridică și al căror drept de participare la licitație nu este restricționat prin lege sau în alt mod. Cererea de a participa la o vânzare publică trebuie să fie semnată în format digital sau manual. Cererea de participare poate fi transmisă prin e-mail executorului judecătoresc, la adresa specificată în anunțul de vânzare publică, sau prin descărcare de pe portalul de licitații. Cererea de participare nu trebuie să fie criptată, însă detaliile exacte de înregistrare sunt stabilite de executorul judecătoresc [11].

Pentru a face o ofertă online prin intermediul portalului, trebuie să vă conectați utilizând cartea de identitate, o identificare mobilă sau numele de utilizator și parola. Plățile (garanția, comisioanele, prețul de vânzare) se fac electronic, folosind serviciile bancare online, în contul indicat de către executorul judecătoresc, sau pe portalul licitațiilor, prin intermediul unui prestator de servicii de plată.

Ofertantul trebuie să fie înscris la licitație în momentul deschiderii acesteia. Toți ofertanții sunt informați cu privire la începerea licitației. Acestora li se trimite un e-mail în acest sens. Publicul poate urmări desfășurarea licitațiilor pe portal. Ofertele pot fi depuse într-o perioadă definită (pe modelul e-Bay).

Există un serviciu de asistență (în limba estonă, rusă și engleză) pentru participanții la licitație. Anonimatul ofertanților este garantat până la sfârșitul procesului de licitație.

Ucraina

În Ucraina, vânzarea la licitație electronică a bunurilor sechestrate are loc prin intermediul platformei setam.net.ua [12], gestionat de o întreprindere de stat care poartă aceiași denumire, astfel, încât, executorul judecătoresc întocmește o cerere adresată întreprinderii respective, care după ce verifică corespunderea acesteia după deplinătatea datelor incluse, fără a se expune asupra legalității acesteia, trece la etapa de pregătire pentru desfășurarea licitației, care constă în stabilirea onorariul pentru organizarea și desfășurarea licitației (până la 5% din valoare).

După ce întreprinderea introduce informațiile cu privire la bunurile expuse spre vânzare la licitație în baza de date, are loc determinarea automată a termenului de pregătire pentru desfășurarea licitației, pentru înregistrarea participanților și cercetarea bunurilor expuse la licitație.

Pentru a putea depune cerere de participare la licitație este necesară crearea unui cont pe partalul setam, cererile de participare pot fi depuse cel târziu cu o oră înainte de începerea licitației.

***C) Principalele avantaje a vânzării bunurilor sechestrate prin intermediul licitațiilor electronice față de licitațiile clasice cu strigare*:**

Reieșind din cele expuse la compartimentul A) și B) a prezentei secțiuni, deducem cu ușurință că procedura de vânzare a bunurilor sechestrate prin in-

termediul licitațiilor electronice (on-line) în raport cu procedura de vânzare a acestora la licitațiile clasice cu strigare, implică o serie de avantaje care se pliază scopurilor propuse și urmărite prin digitalizarea procedurii de executare silită în particular și actului de înfăptuire a justiției în general, cum ar fi de exemplu:

- **transparentizarea procedurilor de vânzare a bunurilor sechestrate –** toți actorii implicați în procedura de executare silită vor avea acces la informații complete și obiective privind vânzarea bunurilor sechestrate în egală măsură, fără implicarea factorului uman (executorului judecătoresc) și recurgerea acestuia la diferite tertipuri sau cel puțin reducerea unor astfel de riscuri, sau informațiile introduse într-un sistem automatizat și accesibil participanților la procedura de executare în regim on-line sunt cu mult mai greu de manipulat.
- **lărgirea cercului potențialilor doritori de a participa la licitație –** cu părere de rău legislația actuală nu prevede obligativitatea postării/publicării anunțurilor privind organizarea licitațiilor pe o platformă unică (fie on-line sau materială) astfel, încât, executorii judecătorești sunt în drept să le publice la alegere, într-un ziar de nivel raional ori național sau în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, astfel, încât, de cele mai multe ori, anunțurile respective sunt publicate în ziare locale a căror cititori nu neapărat manifestă un interes sporit în procurarea bunurilor la licitație, ceea ce deseori poate afecta atât interesele creditorilor cât și a debitorilor, sau a unuia dintre aceștia, și la sporirea riscului de coruptibilitate la această fază a executării silite (diminuarea prețului de vânzare – la licitația repetată, restituirea bunului către debitor după 3 licitații la care bunul nu a putut fi vândut etc.), în timp ce, în cazul organizării licitațiilor pe o platformă online unică și plasării anunțurilor pe aceasta, riscurile respective se vor diminua substanțial, iar, numărul doritorilor de a participa la licitație va crește (în condițiile în care pentru a afla despre ce bunuri și în ce condiții sunt expuse la licitație va fi necesar doar de câteva click-uri, în loc să te abonezi la 100 de ziare raionale sau naționale), de asemenea un alt raționament care va determina creșterea numărului doritorilor și chiar a participanților este faptul că pentru a te înregistra și participa nu va mai fi necesar să te deplasezi nemijlocit la sediul biroului executorului judecătoresc, acest lucru fiind posibil chiar și de la distanță.
- **crearea premiselor unor situații win-win pentru creditor și debitor:** odată cu creșterea numărului participanților la licitație, crește și posibilitatea vânzării bunurilor expuse la un preț mai ridicat, în urma cărui fapt vor avea de câștigat atât creditorul în sensul încasării creanței în întregime sau unei părți cât mai mari din aceasta, cât și debitorul, în sensul stingerii integrale a datoriei, a unei părți cât mai mari din aceasta, sau poate chiar încasarea diferenței dintre suma încasată în urma vânzării și suma totală a creanțelor.
- **diversificarea bunurilor expuse spre vânzare la licitație:** de exemplu în Ucraina, până la implementarea sistemului de vânzare a bunurilor sechestrate prin intermediul licitațiilor electronice, bunurilor imobile și unităților de transport

le reveneau circa 95% din ponderea bunurilor vândute la licitație, actualmente odată cu implementarea sistemul SETAM, 42% din bunurile vândute la licitație sunt bunuri din categoria celor de uz casnic sau proprietățile cu valoare scăzută.

- **Asigurarea celerității procedurii de executare:** desfășurarea în mare parte a licitațiilor online în mod automatizat va degreva executorul judecătoresc de o serie de atribuții și acțiuni pe care acesta la moment este obligat să le îndeplinească la etapa organizării și desfășurării licitației clasice cu strigare, ceea ce duce în general reducerea termenului de desfășurare a procedurii de executare, mai mult ca atât, acesta nu v-a mai pierde atât de mult timp pentru prezenta participanților bunurile expuse la licitație, sau, iarăși din practica statului vecin (Ucraina) în 5 ani de la lansarea protalului on-line, peste jumătate din tranzacțiile în urma licitațiilor electronice au loc fără ca participanții să facă cunoștință în prealabil cu bunurile expuse la vânzare.

***D) Particularități privind contestarea rezultatelor licitațiilor*:**

Potrivit art. 163, alin. (1) CE, cererea (inclusiv contestațiile împotriva procesului-verbal cu privire la licitație și sau orice alte acte emise în cadrul procedurii de vânzare la licitație) se examinează în conformitate cu CPC. Prin urmare, ținem să atragem atenția că, din momentul creării condițiilor tehnice privind circulația actelor prin intermediul PIGD, potrivit art. 166 alin. 7, în cazul persoanelor fizice reprezentate de avocați și a persoanelor va fi obligatoriu depunerea contestațiilor în formă de document electronic semnat cu semnătură electronică calificată avansată prin intermediul PIGD.

Referințe bibliografice:

1. Gârbuleț I., Oprina E., Tratat teoretic și practic de executare silită, București: Universul Juridic, 2013, pag. 750.
2. Voicu M., Procedura executării silite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului – CEDO, în: *RRDJ*, 2012, nr. 5/2012, pag. 17-36;
3. Bîrsan C., Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole, vol. I, Drepturi și libertăți, București: Ed. All Beck, 2004, pag. 680;
4. Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului Informațional automatizat ”Registrul procedurilor de executare”. În: http://particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=4472 (accesat: 29.09.2019)
5. Selegean M., Dreptul la un proces echitabil. Articolul 6 din Convenția europeană a drepturilor omului, București: I.N.M., 2005, pag. 250;
6. Codul de executare al Republicii Moldova, Nr. 443 din 2004, Publicat: 03.03.2005 în Monitorul Oficial Nr. 34-35, Art. Nr : 112. Data intrării în vigoare : 01.07.2005;

7. Lista țărilor UE în care există deja licitații judiciare online. În: https://e-justice.europa.eu/content_judicial_auctions-473-ro.do#n03 (accesat: 28.09.2019);
8. Licitații judiciare – Suedia. În: https://e-justice.europa.eu/content_judicial_auctions-473-se-ro.do?member=1 (accesat: 28.09.2019);
9. Portalul de organizare a licitațiilor în Suedia. În: https://www.kronofogden.se/ (accesat: 28.09.2019);
10. Licitații judiciare – Estonia. În: https://e-justice.europa.eu/content_judicial_auctions-473-ee-ro.do?member=1 (accesat: 28.09.2019);
11. Portalul dedicat licitațiilor on-line - Estonia. În: https://www.oksjonikeskus.ee/. (accesat: 28.09.2019);
12. SETAM – platforma de organizare a licitațiilor electronice în Ucraina. În: https://setam.net.ua/ (accesat: 28.09.2019).